STYRELSEN

Radio- og tv-nævnet

Louise Nygaard Andersen
Fuldmægtig, cand.jur.

lna@kulturstyrelsen.dk
www.kulturstyrelsen.dk

26. august 2015

DR Byen
Emil Holms Kanal 20
0999 København C

Att.: DR Jura, Politik og Strategi

Klage over skjult reklame for L'EASY i optakten til DR's 90-års jubilæumsshow

Sammendrag

Asger Nørgaard har ved mail af 1. april 2015 klaget over optakten til DR's 90-års jubilæumsshow. Klager anfører, at en indledende stumfilm indeholder en eksponering af L'EASY, som går ud over, hvad der er berettiget, fordi stumfilmen indeholder ordene "DET ER PETER FRA L'EASY".

Radio- og tv-nævnet har nu taget stilling i sagen og truffet afgørelse om, at DR's 90-års jubilæumsshow ikke indeholder skjult reklame for L´EASY i strid med radio- og fjernsynslovens § 72 og reklamebekendtgørelsens § 2, stk. 1.

Sagens oplysninger

Klagen vedrører optakten til DR's 90-års jubilæumsshow, hvor programværterne optræder i en stumfilm.

Showet blev vist på DR1 den 1. april 2015 kl. 20.00.

Klager anfører, at showet indeholder skjult reklame for L´EASY i strid med § 2, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 801 af 21. juni 2013 om reklamer og sponsorering mv. af programmer i radio, fjernsyn og on demand-audiovisuelle medietjenester samt indgåelse af partnerskaber (reklamebekendtgørelsen).

Beskrivelse af stumfilmen
DR har som bilag til høringssvar af 28. april 2015 vedlagt en kopi af stumfilmen, der har en samlet varighed af 1 minut og 31 sekunder. Jubilæumsshowet har en samlet varighed af 1 time og 32 minutter.

Stumfilmen indledes med gammeldags musik og teksten:

"Danmark 1. april 1925".

Herefter ses et hus med en veteranbil holdende udenfor. Inde i hjemmet vises en dagligdags situation, med hvad der må formodes at være et ægtepar, hvor manden læser avis, og konen skænker en kop kaffe. Ægteparrets tøj og hjem er indrettet i en gammeldags stil.

Herefter ses teksten:

"Bank, bank, bank".

Ægteparret ser begge forundrede ud, og manden mimer. Herefter vises teksten:

"Hvem mon det kan vaere?".

Manden rejser sig og går ud for at åbne døren, og konen mimer. Herefter vises teksten:

"Hvem er det?".

Manden mimer henne fra hoveddøren, og teksten vises:

"Det er Peter".

Konen mimer, og teksten vises:

"Hvem Peter?".

Manden vender nu tilbage til stuen med et stort radioapparat i favnen.

"Peter fra L´EASY".

Konen går hen og kigger nysgerrigt på apparatet, som manden sidder ved spisebordet og undersøger. Herefter mimer manden og konen til hinanden, og følgende korrespondance vises:

"Ih du milde hvad er dog dette? Er det et fuglebord?".

"Det er et radioapparat".

"Er det en yoga-maatte??".

"Det er et radioapparat!".

"Er det Billed-Bladets Store TV-Pris???".

"DET ER ET RADIOAPPARAT!!! – taabelige kvindemenneske".

Manden tænder for radioen, og med en del knas på linjen høres meddelelsen:

"Hallo, Hallo. Vi sender bølgelængde 460…".

Konen tager sig til hovedet, og følgende tekst vises:

"Jeg tror jeg gaar op og laegger mig, Hans Christian… - Og venter på, at Fjernsynet bliver opfundet".

Manden famler videre med radioen og kigger forundret op.

"Jeg hedder altsaa ikke Hans Christian…".

Til sidst vises manden foran radioen, hvor han sukker og lægger sig lyttende hen over den.

Herefter stilles der om til DR's koncertsal, hvor der starter et show med musik og sang. Showet handler om 90 års DR-historie, og der vises bl.a. klip fra diverse succesproduktioner, interviews med tidligere programværter fra gamle, velkendte programmer, optræden med sang og dans mv.

Høringssvar

DR:
DR oplyser indledningsvis i høringssvar af 28. april 2015, at der ikke foreligger nogen form for aftale mellem DR og L'EASY vedrørende det påklagede program.

DR oplyser om stumfilmen, at den blev produceret som indledning til DR's store 90-års jubilæumsshow og tager udgangspunkt i, hvordan

DR's første radioudsendelse i 1925 kunne være blevet oplevet af den danske befolkning.

DR oplyser endvidere, at stumfilmen er produceret i autentisk stil hvad angår grafik, lyd og scenografi, men bryder med dette ved på en humoristisk og satirisk måde at henvise til produkter og begivenheder, der ikke fandtes eller endnu ikke var indtrådt i 1925. Stumfilmen refererer således til programserien Matador med sætningen *"Jeg tror jeg går op og lægger mig, Hans Christian"*, der blev udsendt for første gang i 1978, Billed-Bladets store TV-pris, der for første gang blev uddelt i 1989, Yoga (måtter), der kom til Danmark først i 1990'erne og fjernsynet, som for første gang blev udsendt i 1951.

Henvisningen til, at radioapparatet er leveret af Peter fra L'EASY skal ses i denne satiriske kontekst. Virksomheden L'EASY startede først i 1985 og fandtes ikke i 1925. Det er DR's opfattelse, at det er tydeligt for seerne, at henvisningen til L'EASY skal opfattes humoristisk, bl.a. på grund af det absurde i, at en i 1925 ikkeeksisterende virksomhed leverer et produkt, som end ikke er omfattet af virksomhedens produktsortiment.

Redaktionelt har DR valgt at medtage sætningen om Peter fra L'EASY i stumfilmen, fordi selve sætningen "Det er Peter fra L'EASY" og dennes overeksponering i medierne med tiden er blevet til en talemåde, som er alment kendt blandt danskerne.

DR finder samlet set ikke, at henvisningen til L'EASY udgør skjult reklame, eftersom der hverken sker en uberettiget fremhævelse af L'EASY's logo eller produkter. Endvidere omtales L'EASY hverken i rosende eller anprisende vendinger.

Radio- og tv-nævnets vurdering
Radio- og tv-nævnet har i henhold til § 44, nr. 1, i lov om radio- og fjernsynsvirksomhed, jf. lovbekendtgørelse nr. 255 af 20. marts 2014 (radio- og fjernsynsloven), på sit møde den 25. august 2015 behandlet sagen og skal udtale:

Det følger af § 72 i radio- og fjernsynsloven og § 2, stk. 1, i reklamebekendtgørelsen, at reklamer klart skal kunne identificeres som sådanne, således at de i indhold og præsentation adskiller sig fra ordinære programmer.

Reklamer, der udsendes i strid med reglerne, udgør skjult reklame.

Det fremgår af Radio- og tv-nævnets praksis på området, som er baseret på reglerne herom i artikel 1, litra j), i direktiv 2010/13/EU, at præsentationer i ord eller billeder af varer eller tjenesteydelser m.v. udgør skjult reklame, når denne fra medietjenesteudbyderens side er ment som en reklame og vil kunne vildlede offentligheden med hensyn til sin art. Eftersom det kan være svært at afgøre, hvorvidt en given henvisning m.v. er tilsigtet, er det i henhold til Kommissionens fortolkningsmeddelelse 2004/C 102/02 om visse aspekter ved bestemmelserne i direktivet om "Fjernsyn uden grænser"[1], berettiget at anvende kriteriet "uberettiget fremhævelse". I den konkrete vurdering kan der således lægges vægt på, hvorvidt en fremhævelse af en vare eller tjenesteydelse mv. er berettiget under hensyntagen til udsendelsens redaktionelle indhold.

Spørgsmålet er derfor først og fremmest, om der er sket en fremhævelse af L'EASY gennem stumfilmens ytring; *"Det er Peter fra L'EASY".*

Stumfilmen skal forestille at foregå i 1925. Den er opbygget i en humoristisk stil og indeholder flere henvisninger til forskellige begivenheder og produkter, der endnu ikke findes eller er indtrådt. Radio- og tv-nævnet finder, at stumfilmens henvisning til det velkendte reklameslogan for L'EASY udgør en fremhævelse af L'EASY.

Spørgsmålet er herefter, om denne fremhævelse går ud over, hvad der kan siges at være redaktionelt berettiget.

Henvisningen til L'EASY forekommer kun én gang i stumfilmen, og der forekommer hverken anprisende omtale af eller øvrige henvisninger til L'EASY i det samlede jubilæumsshow. Endvidere er stumfilmen opbygget således, at den indeholder mange intertekstuelle referencer. Radio- og tv-nævnet finder på denne baggrund, at henvisningen til L'EASY sammen med de øvrige henvisninger optræder inden for en kontekst, der kan begrundes redaktionelt.

Samlet set finder Radio- og tv-nævnet, at henvisningen til det velkendte reklameslogan for L'EASY i denne konkrete sammenhæng er redaktionelt berettiget. DR's jubilæumsshow indeholder dermed ikke skjult reklame for L'EASY i strid med reklamebekendtgørelsens § 2, stk. 1.

På baggrund heraf har Radio- og tv-nævnet truffet følgende

---

[1] Direktiv 89/552/EØF, som senere ændret ved direktiv 2010/13/EU om audiovisuelle medietjenester.

AFGØRELSE

Den indledende stumfilm til DR's 90-års jubilæumsshow sendt den 1. april 2015 kl. 20.00 på DR1 indeholder ikke skjult reklame for L'EASY i strid med § 72 i radio- og fjernsynsloven og § 2, stk. 1, i reklamebekendtgørelsen, da henvisningen til det velkendte reklameslogan er redaktionelt berettiget.

Mads Bryde Andersen
Formand

Louise Nygaard Andersen
Nævnssekretær

Kopi sendt til:
Asger Nørgaard